

4P2

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.13.2017

P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

leś

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontroler	Stanisław Wlazło, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/34/2017 z dnia 16 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 9, 97-200 Tomaszów Mazowiecki (zwany dalej „Sądem” lub „Sądem Rejonowym”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Hendzelewski, Dyrektor Sądu. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim budżetu państwa w 2016 r. w części 15/08 – Sąd Apelacyjny w Łodzi.

W ramach budżetu Sądu, który był ujęty w części 15/08, finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – zadania, o których mowa w art. 1 § 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych¹, tj. sprawowanie wymiaru sprawiedliwości oraz wykonywanie innych zadań z zakresu ochrony prawnej, powierzonych w drodze ustaw.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych²,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po poprzedniej kontroli budżetowej.

W 2016 r. w części 15/08 dochody wyniosły 169.753 tys. zł, w tym 3.471,6 tys. zł (2%) stanowiły dochody zrealizowane przez kontrolowaną jednostkę. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 590.754 tys. zł, w tym 12.865,3 tys. zł (2,2%) stanowiły wydatki kontrolowanej jednostki.

¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.

² Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia³ pozytywnie wykonanie budżetu Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim w 2016 r.

W wyniku kontroli 5,6% zrealizowanych przez Sąd wydatków budżetu państwa (23,9% bieżących wydatków pozapłatowych) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania budżetowe za 2016 r. sporządzone przez Sąd oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W 2016 r. Sąd zrealizował dochody budżetowe w rozdziale 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego w wysokości 3.471,6 tys. zł, co stanowiło 105,2% kwoty planowanej po zmianach (3.299 tys. zł) oraz 103,4% dochodów wykonanych w 2015 r. (3.356,3 tys. zł). Wyższa realizacja planu dochodów wynikała głównie z uzyskania wyższych niż planowano o 315,3 tys. zł (o 13,7%) wpływów w § 0690 z tytułu opłat i kosztów sądowych.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 50-60, 476-481)

Na koniec 2016 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1.852,2 tys. zł. Dotyczyły one głównie należności z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (1.323,2 tys. zł) oraz opłat i kosztów sądowych (522 tys. zł). Zaległości według stanu na 31 grudnia 2016 r. wyniosły 1.672,8 tys. zł i były wyższe o 174,4 tys. zł, tj. o 11,6% od zaległości na koniec 2015 r. Świadczy to o niekorzystnej tendencji wysokiego stanu zaległości w odniesieniu do dochodów.

(dowód: akta kontroli str. 7-10, 476-481)

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W 2016 r. wydatki budżetowe zrealizowane zostały przez Sąd w kwocie 12.865,3 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach. W porównaniu do roku 2015 nastąpił wzrost wydatków o 449,8 tys. zł, tj. o 3,6%, głównie z uwagi na wzrost wynagrodzeń sędziów, asystentów sędziego, kuratorów zawodowych i pozostałych pracowników Sądu oraz uposażeń sędziów w stanie spoczynku. W 2016 r. Sąd nie był finansowany z rezerwy ogólnej, rezerwy celowej oraz z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 27-30, 50-60, 476-481)

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 1870.

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 719,2 tys. zł, tj. 5,6%. Doboru próby wydatków dokonano metodą monetarną⁵ z pozapłacowych wydatków budżetowych. Badaniem objęto 60 zapisów księgowych na kwotę ogółem 516,8 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 202,4 tys. zł (20 dowodów).

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek lub kar umownych. Badane wydatki dotyczyły dwóch zadań: 18.3 Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości (693,1 tys. zł) i 18.7 Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego (26,1 tys. zł).

W badanej próbie wydatków o łącznej kwocie 663,6 tys. zł, stanowiącej 92,3% wydatków analizowanych, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶.

(dowód: akta kontroli str. 31-35, 240-287, 378-380)

W 2016 r. Sąd nie udzielał zamówień o wartości przekraczającej równowartość kwoty 30.000 euro, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. W 2015 r. Sąd przeprowadził drugi etap postępowania o zamówienie publiczne na dostawę energii elektrycznej w 2016 r., którego przedmiot był objęty umową ramową zawartą przez Sąd Apelacyjny w Krakowie⁷. Zamówienie to zostało udzielone na kwotę 72,2 tys. zł. Analiza postępowania nie wykazała naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Badanie dwóch zamówień o wartości nieprzekraczającej równowartości 30.000 euro na łączną kwotę wydatków 234,6 tys. zł (jedno zamówienie dotyczyło ochrony osób i mienia na terenie Sądu, a drugie dostawy materiałów eksploatacyjnych) wykazało, że zostały one dokonane w sposób określony w „Regulaminie udzielania zamówień publicznych⁸”, ustalonym przez Dyrektora Sądu.

(dowód: akta kontroli str. 63-123)

Zobowiązania Sądu na koniec 2016 r. wyniosły 805,9 tys. zł i w porównaniu do 2015 r. były wyższe o 75,4 tys. zł, tj. o 10,3 %. Dotyczyły one głównie (podobnie jak w 2015 r.) dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (715,4 tys. zł), zakupów energii (27,4 tys. zł), wynagrodzeń bezosobowych (22,9 tys. zł) oraz kosztów postępowania sądowego (21,8 tys. zł). Zobowiązania wymagalne na koniec 2016 r. nie wystąpiły i nie poniesiono wydatków z tytułu odsetek od nieterminowych płatności.

(dowód: akta kontroli str. 327-332, 378-380)

Szczegółowe badanie dwóch zadań (zadanie 13.2. Świadczenia społeczne i zadanie 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe) w ramach dwóch funkcji państwa w układzie zadaniowym (Funkcja 13 Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny i funkcja 18 Sprawiedliwość) wykazało, że celem zadania 13.2⁹ była realizacja ustawowo określonych świadczeń sędziom w stanie spoczynku i ich rodzinom, natomiast zadania 18.3 zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu. Sąd nie definiował celów i mierników służących realizacji tych zadań.

⁵ Metoda uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm., dalej „ustawa Prawo zamówień publicznych”.

⁷ Umowa ramowa Nr 5/ZP – UR/2015 na dostawę energii elektrycznej do sądów powszechnych na podstawie umowy ramowej, zawarta w dniu 30 września 2015 r. pomiędzy Sądem Apelacyjnym w Krakowie a wykonawcami: CORRENTE Sp z o.o., NOVUM S.A. i PGE Obrót S.A.

⁸ Zarządzenie Nr 6/2014 z dnia 26 września 2014 r. Dyrektora Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz.

⁹ Realizowanego na poziomie podzadania 13.2.6 Uposażenie dla sędziów w stanie spoczynku i uposażenie rodzinne.

Stopień realizacji ww. celów monitorowany był przez Sąd poprzez analizę mierników przypisanych do dwóch działań z podzadania 13.2.6., zadania 13.2¹⁰ oraz miernika zdefiniowanego na poziomie zadania 18.3¹¹. Kontrola wykazała ponadto, że plan działalności Sądu na 2016 r. zbieżny był w zakresie celu i miernika określonego dla zadania 18.3.

Wartości mierników realizacji celów dla tych zadań osiągnęły założony poziom. Monitoring mierników prowadzony był systematycznie na podstawie rzetelnych źródeł danych. Głównym efektem zrealizowanych zadań była terminowa wypłata uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych oraz zwiększenie sprawności rozpoznawania spraw. Tym samym cele ww. zadań zostały osiągnięte.

(dowód: akta kontroli str. 124-239)

Wnioski Najwyższej Izby Kontroli sformułowane po przeprowadzeniu w Sądzie kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 384-387, 467-475)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W realizacji wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań rocznych Sądu za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z). Powyższe sprawozdania zostały sporządzone terminowo. W dniu 16 lutego 2017 r. (w trakcie kontroli NIK) jednostka sporządziła korektę sprawozdania Rb-N, dokonując zwiększenia w sprawozdaniu kwoty należności niewymagalnych o 756 zł, zaniżonej na skutek pomyłki w pierwotnym sprawozdaniu z dnia 26 stycznia 2017 r.

Badane sprawozdania sporządzone zostały na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, na zasadach określonych przez Ministra Finansów¹².

Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej, tj. krzyżowe sprawdzanie zgodności poszczególnych sprawozdań i weryfikacja pozycji w sprawozdaniach z wydrukami kont księgowych, zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

(dowód: akta kontroli str.288-377, 440-466, 476-481)

W Sądzie sporządzano także - do użytku wewnętrznego - kwartalne pomocnicze sprawozdania z wykonania planu Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej na druku Rb-33. W dokumencie tym, sporządzonym według stanu na koniec 2016 r. w części „Przychody” w wierszu „inne zwiększenia” ujęto

¹⁰ Procent świadczeń wypłaconych w terminie, do ogólnej liczby wypłaconych uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku i dodatków do tych świadczeń (działanie 13.2.6.1 Uposażenie dla sędziów w stanie spoczynku oraz dodatki do tych uposażeń) oraz procent świadczeń wypłaconych w terminie do ogólnej liczby wypłaconych uposażeń rodzinnych oraz dodatków do tych uposażeń (działanie 13.2.6.3. Uposażenie rodzinne oraz dodatki do tych uposażeń).

¹¹ Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem).

¹² Zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniach Ministra Finansów z: 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015.), z 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2011 r., Nr 298, poz. 1766) i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

wp7

stan należności Sądu z tytułu nawiązek w kwocie 771 tys. zł. Pozycja ta wykazana została w układzie memorialowym.

(dowód: akta kontroli str. 388-425)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W sprawozdawczości kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 15/08 Sąd Apelacyjny w Łodzi w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 28 marca 2017 r.

Kontroler
Stanisław Wlazło
Główny specjalista kontroli państwowej

.....

podpis

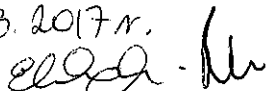
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....

podpis

28.03.2017 r.

¹³ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.